

1. Στις παρακάτω περιόδους να βρείτε τις δευτερεύουσες ειδικές προτάσεις και να προσδιορίσετε το συντακτικό τους ρόλο:

- A. Υπολογίζω ότι σε μια ώρα περίπου θα έχουμε φτάσει στο αεροδρόμιο.
- B. Λέγεται ότι πολύ σύντομα θα γίνουν αλλαγές στο ωράριο εργασίας μας.
- Γ. Θυμάμαι που, όταν ήμασταν παιδιά, ο παππούς μας έπαιρνε μαζί του στο χωριό.
- Δ. Ένα μόνο να θυμάσαι, ότι θα είμαι για πάντα φίλος σου.
- E. Φαίνεται πως κάποιος έχουν εντελώς διαφορετική άποψη για την αξία της πολυγλωσσίας.
- ΣΤ. Είμαι βέβαιος πως η παράστασή μας θα έχει μεγάλη επιτυχία.
- Z. Η ελλιπής διδασκαλία της γλώσσας στο σχολείο οφείλεται στο γεγονός ότι προωθείται η εξειδίκευση σε βάρος της ολόπλευρης καλλιέργειας του μαθητή.
- H. Είναι φανερό ότι δυσκολεύεται να εξωτερικεύσει τα συναισθήματά του.
- Θ. μόλις μάθαμε μια ευχάριστη είδηση, ότι ο Γιώργος θα εκδώσει τα πρώτο του βιβλίο.
- I. Ζει διαρκώς με την ελπίδα πως θα αναγνωριστεί κάποτε η αξία του ως καλλιτέχνη.

2. Στις παρακάτω περιόδους να βρείτε τις δευτερεύουσες βουλητικές προτάσεις και να προσδιορίσετε το συντακτικό τους ρόλο:

- A. Ήθελε να είναι πάντα πρώτος σε όλα.
- B. Ένα σου ζητώ, να μην ξεχάσεις την καταγωγή σου.
- Γ. Η συνήθειά του να μην τακτοποιεί ποτέ τα πράγματά του είναι εκνευριστική.
- Δ. Πρέπει να φέρεσαι με περισσότερο σεβασμό.
- E. Έχεις την υποχρέωση να φροντίζεις την οικογένειά σου.
- ΣΤ. Δεν κάνει τίποτε άλλο από το να βλέπει τηλεόραση.
- Z. Η γνώση μιας ξένης γλώσσας μας βοηθά να γνωρίσουμε καλύτερα και τη δική μας γλώσσα.
- H. Απαγορεύεται να γράφετε στους τοίχους.
- Θ. Ποτέ δεν πραγματοποίησε το μεγάλο του όνειρο, να γίνει ηθοποιός.
- I. Είναι ωραίο να βλέπει κανείς τους νέους να εκφράζουν με τόλμη τα πιστεύω τους.

3. Στις παρακάτω περιόδους να βρείτε τις δευτερεύουσες ενδοιαστικές προτάσεις και να προσδιορίσετε το συντακτικό τους ρόλο:

A. Ανησυχώ μήπως δεν ξαναγυρίσει.

B. Ο φόβος μήπως δε φανεί αντάξιος των προσδοκιών τους τον βασάνιζε συνεχώς.

Γ. Αυτό κυρίως πρόσεχε, μην προκαλέσεις τον θυμό του.

Δ. Τρέμω μην ανακαλύψουν το λάθος μου.

E. Πρόσεχε μη σε κοροϊδέσουν και σου πάρουν τα λεφτά.

ΣΤ. Μεταξύ τους δημιουργήθηκε ξαφνικά η υποψία μήπως εμφανιστούν εμπόδια που δεν είχαν προβλέψει.

Z. Καλύτερα να πάρεις τα μέτρα σου μη βρεθείς προ εκπλήξεως.

H. Κάθε μέρα είχε την ίδια αγωνία, μήπως δεν μπορέσει να προστατεύσει την οικογένειά του από το μίσος των άλλων.

4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους με κατάλληλες ονομαστικές προτάσεις και να προσδιορίσετε το είδος και το συντακτικό τους ρόλο.

A. Παραπονιέται συνεχώς ότι δεν έχει ελεύθερο χρόνο για τον εαυτό του.

(δευτερεύουσα ονομαστική ειδική πρόταση, ως αντικείμενο στο ρήμα παραπονιέται.)

B. Είναι ανάγκη

(.....)

Γ. Απορώ με τη βεβαιότητά του

(.....)

Δ. Ένα μόνο με φοβίζει

(.....)

E. Ήταν ικανότατος στο

(.....)

ΣΤ. Κατέληξαν στην απόφαση

(.....)

Z. Ήταν άδικο

(.....)

H. Υπάρχει φόβος

(.....)

Θ. Λέγεται

(.....)

I. Είχε σκοπό

(.....)

5. Να γράψετε δύο προτάσεις με καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις, όπου σε κάθε πρόταση να φαίνεται μια διαφορετική σημασία της λέξης:

A. όρος

.....
.....

B. μέσο

.....
.....

Γ. εποχή

.....
.....

Δ. μοντέλο

.....
.....

Ε. γράφω

.....
.....

6. Στις παρακάτω περιόδους να βρείτε τις ερωτηματικές προτάσεις και να τις διακρίνετε σε ευθείες και πλάγιες, μερικής και ολικής άγνοιας.

- A. Γιατί δεν ήρθε ο Γιώργος; Μήπως είναι άρρωστος;
- B. Αναρωτήθηκα γιατί κανείς τους δε μου μιλάει.
- Γ. Σπούδασε στο Λονδίνο η Μαρία ή στο Παρίσι;
- Δ. Δεν ξέρω αν θα σου αρέσει το δώρο που σου πήρα.
- Ε. Πότε θα είναι έτοιμο το αυτοκίνητο;
- ΣΤ. Είναι περίεργο πώς θυμήθηκε ξαφνικά το όνομά σου.
- Z. Κανείς δε γνωρίζει τι μας περιμένει στο μέλλον.
- Η. Τσακώθηκες πάλι με τον αδερφό σου;
- Θ. Δεν καταλαβαίνω τι προσπαθεί να πετύχει με όλα αυτά τα κόλπα.
- Ι. Με τη στάση του έδειξε ξεκάθαρα ποια είναι τα πραγματικά του συναισθήματα απέναντί μας.

7. Να διακρίνετε τις παρακάτω ερωτήσεις σε γνήσιες, ρητορικές και προσταγής.

- A. Γιατί είσαι τόσο θυμωμένος;
- B. Δεν κάνεις λίγο στην άκρη να περάσω;
- Γ. Δε σας το είπα εγώ; Δεν έπρεπε να τον εμπιστευτούμε.
- Δ. Αγόρασες καινούριο αυτοκίνητο;
- Ε. Τι ήθελα και ερχόμουν; Δεν καθόμουν καλύτερα στο σπιτάκι μου;
- ΣΤ. Πότε τελειώνουν οι εξετάσεις;
- Z. Δεν κλείνεις καλύτερα την πόρτα; Κάνει πολύ κρύο.
- Η. Θα σε άφηνα ποτέ εγώ μόνη σου;
- Θ. Θα ετοιμάσεις τον κατάλογο μέχρι αύριο το πρωί;
- Ι. Γιατί να είναι τόσο άδικη η ζωή;